

védlevelek elismerése „függ attól, hogy számuk elfogadható határ alatt marad-e”. A magyaroknak azt tanácsolták, hogy semmilyen további mentőokiratot ne fogadjanak el.¹⁶⁵ Korábban, október 27-én a magyar külügyminisztérium felkérte a portugál képviselőt, három példányban adja át azoknak a zsidóknak a listáját, akikhez érdekei fűződtek. A jegyzék hangsúlyozta, hogy ha ezek a zsidók nem távoznak el Magyarországról november 15-ig, attól a naptól fogva úgy kezelik őket, mint a többi magyar zsidót.

Ugyanaznap a portugál védelem alatt álló magyarokat is külön épületekbe irányították. Legtöbbjük az Újpesti rakpart 5. szám alá került, s dr. Bródy Sándor irányítása alatt állt. A lakókat dr. Richter Béla államügyész segítette, aki, ha légítámadás fenyegetett, lehetővé tette, hogy igénybe vegyék a keresztényeknek fenntartott óvóhelyet. A nyilasuralom barbarizálódásával a portugál védettségű zsidók helyzete mind bizonytalanabbá vált. November 26-án a portugál védettség alatt álló munkaszolgálatosokat kirendelték az Albrecht-kaszárnyába, onnét a hatóságok korábbi ígéretei ellenére bevagonírozták őket, és Sopron környékére vitték, a Keleti Falat építeni Bécs védelmére. Január 4-én, a szovjet ostrom tetőfokán a maradék portugál védettségű zsidót átvitték a gettóba.¹⁶⁶ 1945. január 1-jén 25 SS hatolt be a képviselő épületébe, és megölt tíz, ott bujgató zsidót.¹⁶⁷

Törökország. Törökország, bár képviselve volt Budapesten, csak minimális tevékenységre mutatott hajlandóságot. 1944. május 24-én Cordell Hull, az USA külügyminisztere táviratot küldött Laurence Steinhardt ankarai nagykövetnek, hogy ösztökélje a törököket: „az emberieség érdekében tegyenek azonnali lépéseket a magyarországi török diplomaták és konzulátusi személyek számának növelésére”, és minden lehető módon igyekezzenek rábeszélni a magyarokat, hogy hagyjanak fel a barbarizmussal. A törökök láthatólag nem álltak kötélnek. Június végén az Egyesült Államok külügyminisztere arra kérte Steinhardt nagykövetet, gyakoroljon újabb nyomást a török kormányra annak a határozatnak a figyelembevételével, amelyet Sol Bloom kongresszusi tag, a képviselőház külügyi bizottságának elnöke éppen akkor terjesztett elő. A határozat felkérte a külügyminisztert, „szorgalmazza, hogy Törökország hatóságai az emberieség érdekében könnyítsék meg a náci elől Törökországba szököttek belépését az országba, és létesítsenek menekülttábor, amelyben ezek a személyek időlegesen menedékre lelhetnének az ország területén”. A budapesti török képviselő erre a nyomásra korlátozott számú menlevelet bocsátott ki.¹⁶⁸